

Občané o Libyi – listopad 2011

Technické parametry

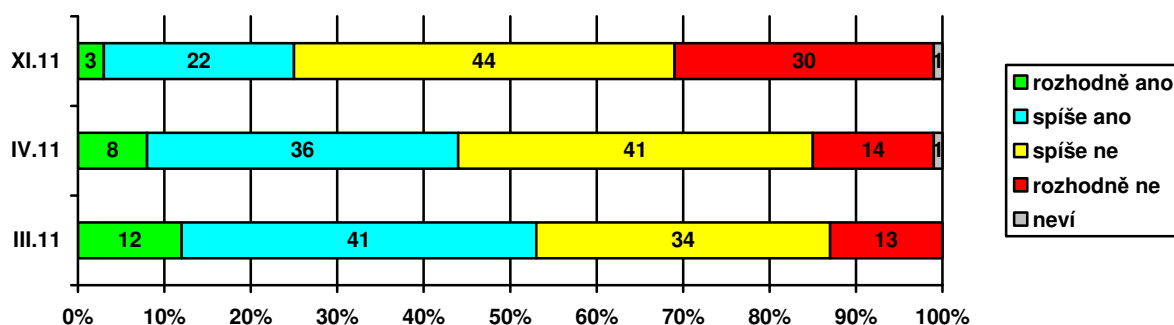
Výzkum:	<i>Naše společnost, v11-11</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>7. – 14. 11. 2011</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1010</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PM.11, PM.167, PM.173</i>
Zveřejněno dne:	<i>30. listopadu 2011</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V pravidelném listopadovém šetření v rámci projektu *Naše společnost* Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., zkoumalo, jak čeští občané pohlížejí na dění a situaci v Libyi. Šetření konkrétně zjišťovalo, jak se lidé zajímají o dění na Blízkém východě a v severní Africe, zda souhlasí nebo nesouhlasí s vojenským zásahem mezinárodní koalice v Libyi a zda nedávná smrt Muamara Kaddáfího povede k uklidnění situace v Libyi.

První otázka bloku položená všem respondentům se zaměřila na to, do jaké míry se lidé v České republice zajímají o aktuální události v oblasti Blízkého východu a severní Afriky.¹

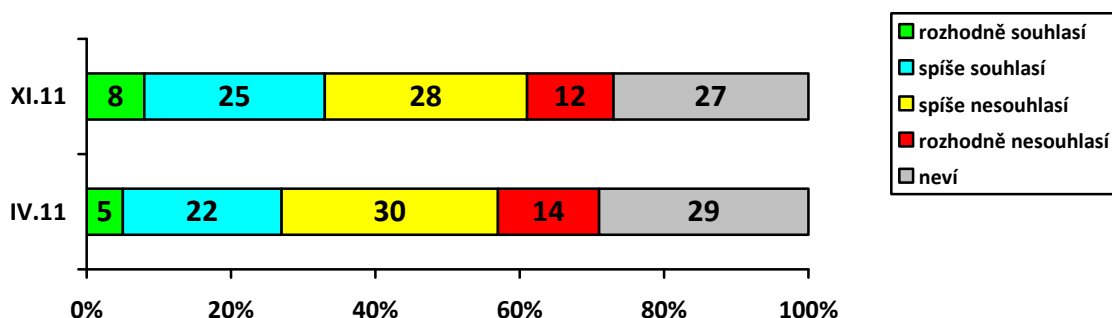
¹ Znění otázky: „Zajímáte se o aktuální události na Blízkém východě a v severní Africe? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

Graf 1: Zájem o události na Blízkém východě a v severní Africe (%)

Jak ukazují výsledky v grafu 1, jen čtvrtina (25 %) lidí v České republice se podle vlastního vyjádření o aktuální události v zemích Blízkého východu a severní Afriky zajímá, v tom 3 % se o ně zajímají „rozhodně“ a dalších 22 % pak „spíše“. Nezájem o tyto události v šetření vyjádřilo 74 % občanů, z toho 44 % „spíše“ a 30 % „rozhodně“. Oproti šetření z dubna tohoto roku deklarovaný zájem o dění na Blízkém východě a v severní Africe značně poklesl, v souhrnu o devatenáct procentních bodů, oproti březnu to je dokonce o dvacet osm bodů. Na druhé straně k velmi výraznému zvýšení došlo v případě podílu těch, kdo se o tamní události „rozhodně nezajímají“. Z toho je zřejmé, že poměrně silná vlna zájmu o dění v daném regionu, která se objevila na počátku onoho revolučního „arabského jara“, postupem času rychle opadávala.

Podrobnější analýza ukázala, že zájem o tyto aktuální zahraniční události deklarují zřetelně častěji muži (31 %) než ženy (21 %). Zájem o ně rovněž sílí s rostoucím věkem a se stupněm nejvyššího dokončeného vzdělání (47 % mezi absolventy vysokých škol). Vyšší zájem byl zaznamenán také mezi dotázanými s dobrou životní úrovní. Z hlediska politické orientace pak šetření ukázalo zvýšený zájem mezi příznivci ODS, naopak nezájem byl vyšší mezi nevoliči nepreferujícími žádnou politickou stranu.

Graf 2: Souhlas/nesouhlas se zásahem v Libyi² (%)

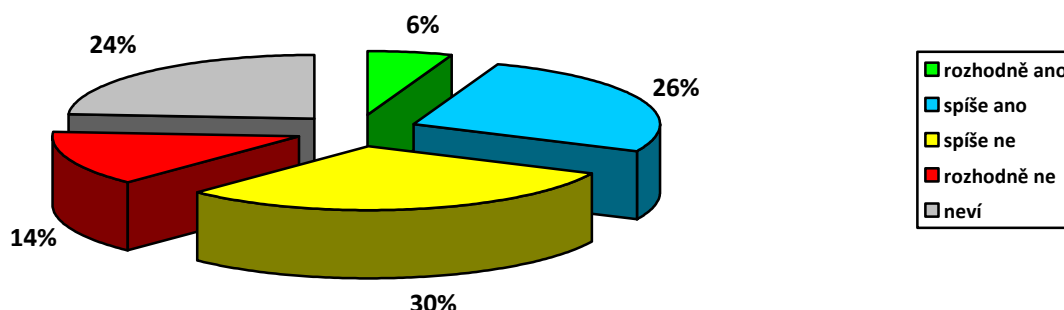
² Znění otázky: „Jak se stavíte k vojenskému zásahu mezinárodní koalice několika západních států a arabských zemí v Libyi? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte.“

Další dvě otázky bloku se již konkrétně věnovaly Libyi. Nejprve jsme se všech respondentů zeptali na to, zda souhlasí či naopak nesouhlasí s vojenským zásahem mezinárodní koalice v Libyi. Výsledky zachycené v grafu 2 ukazují, že česká veřejnost je v tomto ohledu značně nejistá a nejednotná, i když nesouhlas s vojenským zásahem v Libyi převažuje nad jeho podporou. Souhlas s vojenskou operací v šetření vyjádřila třetina respondentů (33 %), z toho jen 8 % se zásahem „rozhodně souhlasí“ a 25 % s ním souhlasí „spíše“. Opačný postoj vyjádřily dvě pětiny (40 %) českých občanů, z toho 12 % „rozhodně“ a 28 % „spíše“. Zbývající více než čtvrtina (27 %) občanů pak na vojenský zásah v Libyi nemá utvořen jasný názor a uchýlila se k odpovědi „nevím“. V porovnání s dubnem 2011, kdy byla dotázaným položena stejná otázka, se podpora zásahu mírně (o šest procentních bodů) zvýšila a naopak nesouhlas s ním o čtyři procentní body poklesl.

Podrobnější analýza ukázala, že zásah mezinárodní koalice v Libyi má relativně vyšší podporu mezi lidmi, kteří se hlásí k pravici, voliči ODS nebo TOP 09, muži, dotázanými, kteří životní úroveň své domácnosti hodnotí jako dobrou, a lidmi, kteří se podle vlastního vyjádření zajímají o aktuální dění v regionu. Naopak nesouhlas ve zvýšené míře vyjadřovali voliči KSČM a lidé, kteří životní úroveň své domácnosti považují za špatnou.

Poslední otázka bloku se týkala toho, zda nedávné dopadení a zabití Muamara Kaddáfího přinese podle mínění českých občanů uklidnění situace v Libyi.³

Graf 3: Povede smrt Muamara Kaddáfího k uklidnění situace v Libyi? (%)

Z výsledků zachycených v grafu 3 vyplývá, že česká veřejnost se k této otázce staví spíše skepticky. Jen necelá třetina (32 %) občanů si myslí, že smrt libyjského diktátora povede k uklidnění situace, z toho pouze 6 % je o tom rozhodně přesvědčeno a 26 % si myslí, že by tomu tak mohlo být „spíše“. Naopak více než dvě pětiny (44 %) Čechů si myslí opak, přičemž 30 % dotázaných zvolilo variantu odpovědi „spíše ne“ a 14 % „rozhodně ne“. Skoro čtvrtina (24 %) respondentů ovšem na tuto otázku odpověděla, že neví.

Podrobnější analýza výsledků ukázala, že výrazně optimističtějšími v tomto ohledu jsou dotázaní, kteří souhlasí s mezinárodním vojenským zásahem v Libyi (61 % „ano“, 29 % „ne“), zatímco jeho odpůrci jsou většinou skeptičtí (18 % „ano“, 67 % „ne“). Ve skupině lidí deklarujících zájem o aktuální události

³ Znění otázky: „Myslíte si, že nedávné úmrtí Muamara Kaddáfího povede k uklidnění situace v Libyi? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

v regionu byl rovněž relativně zvýšený podíl optimistů (45 %), který zde ovšem i přesto zůstal nepatrně nižší, než podíl těch, kdo vyjádřili opačný názor (49 %). Jinak to, že smrt Kaddáfího povede k uklidnění situace v Libyi, si častěji myslí dotázaní s dobrou životní úrovní, voliči ODS nebo TOP 09 a lidé hlásící se k pravici. Skeptické postoje ve zvýšené míře vyjadřovali dotázaní se špatnou životní úrovní a stoupenci KSČM.